

یک پروتکل جدید درمانی Vit D₃ Therapy

از: دکتر جوان

صاحب داروخانه‌ای داریم که وقتی داروخانه خلوت باشد و او سرحال نسخه را در دست می‌گیرد و با صدای بلند محتویات آن را می‌خواند و همکاران داروخانه نیز داروهای خوانده شده را حاضر می‌کنند. روز اولی که به داروخانه رفتم صاحب داروخانه در چنین وضعیتی وقتی به انتهای نسخه رسید گفت: «۲ تا هم از آن نقل و نبات‌ها بیاورید». بی‌صبرانه منتظر شدم و وقتی آمپول‌های B.Complex و B₁₂ در سبدی که جلوی من بود ریخته شد، با لبخندی بر لب، مشغول نوشتن دستورها شدم.

چند روز قبل وقتی صاحب داروخانه گفت «یک دانه نقل و نبات بدهید». در انتظار B₁₂ یا BComplex بودم که آمد. اما صاحب داروخانه قبل از اینکه نسخه را به من بدهد گفت: «نه، اینها نه، از آن نقل و نبات‌های جدید»، این بار سریعاً نسخه را گرفتم و دیدم منظور آمپول Vit D₃ است. با خود گفتم: «هردم از این باغ بری می‌رسد».

* * *

امروز در داروخانه مشغول تحویل نسخه بودم که خانمی با عجله وارد شد که: «آقای دکتر آمپول D₃ دارید». گفتم: خیر. گفت: «تو را به خدا اگر دارید، بگوئید. مریضمان حالش خوب نیست.» گفتم: ناراحتی‌اش چیست؟

- «خیلی تنش درد می‌کند. استخوان درد دارد.» گفتم: «اگر آمپول D₃ داشتیم اولاً نسخه پزشک لازم داشت. ثانیاً مگر D₃ مسکن است. باید از داروی دیگری استفاده می‌کردید». گفت: «نه هر وقت استخوانش درد می‌کند یکی از این D₃ها می‌زنیم و خوب می‌شود». با خودم گفتم: «به حق چیزهای نشنیده».

* * *

امروز آقای داروهایش را بعد از اینکه تحویل گرفت، نگاه کرد، آمپولهای بتامتازون LA را بیرون آورد و گفت: اینها را نمی‌خواهم. گفتم چرا. گفت: «می‌گویند! استخوانها را پوک می‌کند. جایش D₃ بدهید.» گفتم: آقای محترم D₃ چه ربطی به اینها دارد. شما با خوردن غذاهای روزانه‌تان مقدار مناسب آن را دریافت می‌کنید. شیر و نان. تازه، به نور خورشید هم که در ساخت این ویتامین در بدن نقش بازی می‌کند دسترسی دارید. این آمپول‌ها با این تعداد استخوانها را پوک نمی‌کند بلکه کمک به رفع التهاب و دردهایتان می‌کند و لازم است دوره درمان را کامل کنید».

اما مثل اینکه «می‌گویند!» از منبعی قوی صادر شده بود. چون فرمودند: نمی‌دانم، پس چطور می‌گویند D₃ بهتر است؟» گفتم: من هم نمی‌دانم. با خود گفتم: (تا بدانجا رسید دانش من که بدانم همی که نادانم).

* * *

ساعت ۱/۱۵ بعد از نیمه شب در داروخانه شبانه‌روزی نشسته بودیم. تازه سرمان خلوت شده بود که آقای نسخه اورژانس یک بیمارستان حاوی پودر ORS، قرص یدوکینون، شربت آموکسی سیلین و آمپول ویتامین D₃ را تحویل‌مان داد. دستور آمپول D₃ «۱/۱ عضلانی» بود. موقع تحویل دارو از آقا سؤال کردم سن مریض چقدر است؟ گفت: «۳ ساله». ناراحتی‌اش؟ «اسهال دارد و کمی بی‌حال است». با خودم گفتم: «یا للعجب».

* * *

با کمال تاسف مدتی است که به علل مختلف مصرف آمپول ویتامین D₃ در کشورمان به شدت زیاد شده است. طبق آمار (۱) در حال سلاله ۶ میلیون عدد از این آمپول وارد کشور شده است که تماماً مصرف

شده‌اند». تازه در بعضی مواقع نسخه‌ها سهمیه‌بندی شده‌اند و با کمبود عرضه و افزایش تقاضا برای این آمپول مواجه بوده‌ایم. در صورتی که مصرف صحیح آن در درمان و پیشگیری حالات ناشی از کمبود ویتامین D شامل حالاتی که همراه سوء جذب، هیپوکلسمی، هیپوپاراتیروئیدیسم و اختلالات متابولیک می‌باشند، مورد درستی است. کمبود ویتامین D در صورت تابش ناکافی نور خورشید و کاهش ویتامین D در غذا ایجاد می‌شود. از طرفی بهترین منابع غذایی ویتامین D به صورت کوله کلسیفرول عبارتند از برخی ماهیها و روغن کبد ماهی، شیر غنی شده با ویتامین D و نان. ویتامین D موجود در غذاها با پخته شدن نیز از بین نمی‌رود.

جالب اینجاست که تجویز کوله کلسیفرول (D₃) ترجیحاً از راه خوراکی صورت می‌گیرد. اما تزریق داخل عضلانی آن هم ممکن است انجام شود (Martindale 29th ed. 128).

* * *

حکایت ما مردم

من، شما، خواهر یا برادرمان، پدر یا مادرمان چه فرقی می‌کند یکی از ما مردم، تنگی نفس داریم و پول (ارز) نداریم اسپری سالبوتامول وارد کنیم، ولی بیش از اندازه ویتامین D₃ وارد می‌کنیم و تجویز هم می‌کنیم اصلاً هم به فکر عواقب افزایش مصرف بی‌رویه آن نیستیم. برای بیماران دیابتی قطره دزموپرسین نمی‌توانیم وارد کنیم اما انواع شکلاتها و اجناس لوکس خارجی را داریم. تجویزکننده و واردکننده بی‌رویه هم همه، خودما مردم هستیم. همه هم از دست یکدیگر شکایت داریم. من داروساز و توی پزشک در هر مقام منحصیبی اگر بی‌ترجیه باشیم بی‌شک مقصودتریم. «گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست».